

GEZONDHEIDSINVENTARISATIE BORDER COLLIE

Bron: Kennelgazet, Jaargang 2, nummer 1;

Uitgave van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland.

De Border Collie wordt relatief weinig door gezondheidsproblemen geplaagd: van de onderzochte honden had slechts een kwart ooit ergens last van gehad. Maar als een Border Collie een gezondheidsprobleem heeft, is dat meestal op het gebied van de ledematen (HD, OCD en artrose) of huid en haar (allergieën, hotspots en kale plekken). Relatief veel problemen worden ook gemeld aan het zenuwstelsel, in bijna alle gevallen betreft deze epilepsie.

Tot deze conclusie komt de WK Hirschfeld gezondheidsinventarisatie bij de Border Collie, die onlangs werd gepubliceerd. Het onderzoek is in augustus 2000 verricht onder Border Collies die zijn geboren tussen juli 1995 en oktober 1997. Van de 1395 verzonden vragenlijsten kwam 56% (781) retour. De Border Collie wordt vaak met een gebruiksdoel aangeschaft: om mee te doen aan G&G, behendigheid of veedrijven en natuurlijk als fokdier. De mensen die de hond met zo'n gebruiksdoel aanschaffen, zijn relatief vaker lid van de rasvereniging dan de bezitters van de pure huishond. Van de respondenten was 49% lid, wat relatief veel is. Over het algemeen waren de verwachtingen bij aankoop vervuld (92%). Bijna eenzelfde percentage was ook tevreden over de voorlichting door de fokker bij aanschaf. Bijna iedereen was te spreken over het uiterlijk van zijn hond, meer dan bij andere rassen. De rasvereniging organiseert exterieurkeuringen [uitsluitend functioneel exterieur, red. BCN]en aanlegtesten voor hoed- en drijfvermogen. Een op de vijf tot zes eigenaren neemt aan een of beide keuringen deel, daarbij zijn de huishonden ondervertegenwoordigd.

Aandoeningen.

Van de 768 Border Collies die aan het onderzoek deelnamen, hadden 203 wel eens gezondheidsproblemen gehad. Deze honden zijn relatief vaak puur huishonden. De eigenaren van honden met problemen zijn relatief vaker teleurgesteld. Problemen treden vooral op in de ledematen (56 honden), aan de huid (53 honden) en in het zenuwstelsel (34 honden waarvan 31 epilepsie hadden). Bij de ledematen gaat het vooral om HD en in mindere mate om OCD en artrose. Bij de huid en haar spelen vooral erfelijk bepaalde allergieën zoals atopie, hotspots en kale plekken. Verder komen nog veel problemen voor als monorchidie en cryptorchidie bij reuen en baarmoederontsteking en schijnzwangerschap bij de teven en blijkt een aantal honden nogal overgevoelig voor bepaalde voedingsbestanddelen met spijsverteringsproblemen als gevolg.

Rasgebonden

Vooraf wordt bij een WKHS gevraagd wat de rasvereniging aan rasgebonden aandoeningen kent, daarnaar wordt dan in een enquête gericht gevraagd. Met HD, atopie en epilepsie had men gelijk. Opmerkelijk is dat epilepsie vaker bij reuen voorkomt dan bij teven. Het probleem van de monorchidie en cryptorchidie wordt onderschat maar een welzijnsaandoening is dit niet, in tegenstelling tot OCD die toch bij 2% van de honden voorkomt. Alle andere aandoeningen blijken een veel kleinere rol te spelen dan op voorhand werd gedacht. Elleboogdysplasie, hernia, enostosis, cochleaire doofheid, PRA, CEA, cataract, lensluxatie, subluxatie tarsus/metatarsus en ziekte van Calve-Legg Perthes zijn op dit moment niet relevant.

Karakter en gedrag

De Border Collie wordt door ruim twee derde van de eigenaren omschreven als een vriendelijke, aanhankelijke, vrolijke en actieve hond. Ook zijn beweeglijkheid wordt vaak als een kenmerk genoemd. Een ander deel van de eigenaren beschrijft zijn hond als bang (101 honden, 13%); dat is een hoog percentage vergelijken met andere rassen. Met “fel” en/of “nervuus” worden beiden iets onder de 10% aangeduid, terwijl 26 respectievelijk 32 honden grommerig is of bijtneigingen heeft. Het rapport adviseert om in ieder geval bange teven uit te sluiten van de fokkerij (zij geven dit gedrag door aan hun pups of dat bij henzelf nu erfelijk bepaald is of door het milieu) en ook bange reuen in de fokkerij te weren. Probleemgedrag wordt door de eigenaars ervaren bij een op de drie Border Collies. Als dat komt omdat de hond bang, grommerig of bijterig is, is dat terecht. Dan is dat een probleem van het ras. Maar vaak, of ook, is “probleemgedrag” in feite een probleem van de eigenaar. Wie zich bijvoorbeeld stoort aan de uitbundigheid van zijn Border Collie heeft de hond met een verkeerd verwachtingspatroon aangeschaft en bij de opvoeding onvoldoende rekening gehouden met de eigenheid van het ras.

Gehoorzaamheid

Van de 755 Border Collies waarvoor deze vraag werd ingevuld, was bijna 56% zeer gehoorzaam en 41% goed gehoorzaam. Voor reuen en teven werd geen verschil gevonden. Eigenaren van Border Collies gaan vaak naar gehoorzaamheids cursussen: 72% deed dat en uiteraard waren daarbij de honden die werden aangeschaft voor G&G, obedience en behendigheid. Honden die als veedrijver worden ingezet, en ervaren eigenaren, zijn echter op de cursussen ondervertegenwoordigd. Opvallend is de kleine rol die de vereniging speelt bij de aanschaf van een pup: 18% liep via de pupbemiddeling, 82% van de aanschaf ging daarbuiten om. Pups die via de vereniging zijn aangeschaft blijken aantoonbaar vriendelijker en actiever te zijn; verdere verschillen zijn er niet gevonden.

Fokkerij

Het onderzoek leverde onvoldoende informatie over de kwaliteit van de ingezette fokdieren, deels omdat de aantallen te klein waren. In het onderzoek zaten 47 teven die een of meer nesten hadden gehad en elf reuen. Een van de negen reuen waarover nadere details werden gegeven, had vijf van de vijftien nesten op zijn naam staan. Al lijkt bij de Border Collie de trend van fokkers om slechts een beperkt aantal reuen te gebruiken minder nadrukkelijk aanwezig te zijn, helemaal afwezig is hij ook niet. De eigenaren van reuen melden dat alle dekkingen van hun Border Collies resulteerden in een nest, de teveneigenaren melden een drachtigheidspercentage van bijna 93%. KI werd bij de teven maar 1-maal toegepast. Van de 62 nesten werden er zes, dus bijna 10%, geboren door middel van een keizersnee. Een aanzienlijk deel van de honden in het onderzoek was “gesteriliseerd” in feite gecastreerd: 16,7% van de reuen en 34,1 van de teven.

Het verslag van de Gezondheidsinventarisatie bij de Nederlandse Border Collie populatie is te bestellen door het overmaken van 10 Euro op postgiro 125949 van de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland, inzake GGW, te Amsterdam onder vermelding “Gezondheidsinventarisatie Border Collie”. Bij de prijs zijn verzendkosten inbegrepen. Uiteraard moet uw adres op de overschrijving te vinden zijn, let daar s.v.p. op bij elektronisch bankieren. Eventueel kunt u uw gegevens elektronisch doorgeven via het bestelformulier op www.kennelclub.nl.